

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการล้างมลทิน
กรณี ร้อยตำรวจเอก ประสิทธิ์ สะกาว เพิ่มเติม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๑/๑๔๗๐ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อคณะกรรมการกฤษฎีกากรณีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ ร้อยตำรวจเอกประสิทธิ์ สะกาว ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี สั่งการเห็นชอบตามผลการสอบสวนให้ระงับข้อกล่าวหาเรื่องการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยยังคงเห็นว่ามีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอยู่จะเข้าหลักเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ และตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกาคณะที่ ๕) ได้ให้ความเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหารายนี้ เมื่อปรากฏว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และสั่งการเห็นชอบตามผลการสอบสวนให้ระงับข้อกล่าวหาการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นการสั่งยุติเรื่องสำหรับข้อกล่าวหาการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีที่เข้าข่ายตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดยังมีความเห็นชอบให้ลงทัณฑ์กักขังตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจฯ โดยพฤติการณ์ที่ผู้ถูกกล่าวหาทำให้ผู้ต้องหาหลบหนีและทำสำนวนล่าช้าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและสมควรดำเนินการลงทัณฑ์ต่อไป แต่การลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจฯ เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาฝ่ายตำรวจที่จะพิจารณาสั่งการจึงส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาฝ่ายตำรวจสั่งการต่อไป เมื่อปรากฏว่าผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ทางวินัยฝ่ายตำรวจยังไม่ได้มีคำสั่งพิจารณาดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดในส่วนนี้ก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ การดำเนินการทางวินัยในส่วนนี้จึงยังไม่ยุติและไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับผลตามมาตรา ๖ ดังกล่าว นั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับความเห็นดังกล่าวแล้ว และได้นำเสนอให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจทราบแล้วในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๔

คณะกรรมการข้าราชการตำรวจในการประชุมครั้งดังกล่าวใคร่ขอทราบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเพิ่มเติมว่า เมื่อครั้งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ใช้บังคับ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย

คณะที่ ๖) ได้เคยตอบข้อหาหรือกระทวมหาไทยไว้ โดยมีสาระสำคัญว่า ผู้ที่ถูกลงทัณฑ์ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปย่อมไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นในพฤติการณ์เดียวกันกับที่ได้เคยถูกลงทัณฑ์เสร็จสิ้นนั้นอีกได้ สำหรับการพิจารณาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในภายหลังและเกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดเดิมว่าจะเป็นพฤติการณ์เดียวกันกับการที่บุคคลผู้นั้นเคยถูกลงทัณฑ์ไปแล้วหรือไม่นั้น เป็นปัญหาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ตร. ที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ มิใช่เป็นปัญหาตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ และการพิจารณาของ ก.ตร. ที่ผ่านมามีข้อเท็จจริงที่ปรากฏในภายหลังและเกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดเดิม จะเป็นพฤติการณ์เดียวกันกับที่บุคคลผู้นั้นเคยถูกลงทัณฑ์ไปแล้วหรือไม่นั้น ก.ตร. ได้ใช้ "เรื่องที่กำลังหา" ไว้ในคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นแนวทางในการพิจารณา โดยจาก "เรื่องที่กำลังหา" ไว้ในคำสั่งนั้น ไม่ว่าคณะกรรมการสอบสวนจะตั้ง "ข้อกล่าวหา" ว่า ได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ในกรณีใด ตามมาตราใด ในเรื่องที่กำลังหาไว้ก็ตามจะถือว่าเป็น พฤติการณ์เดียวกันไม่อาจดำเนินการทางวินัยในเรื่องที่กำลังหาได้อีก โดยใช้หลักเดียวกันกับการตั้งกรรมการเรื่องเดียวกันซ้ำสองไม่ได้ที่ใช้อยู่ และหากพิจารณาได้ว่าเป็นพฤติการณ์เดียวกันตามนัยความเห็นของ ก.ตร. ดังกล่าวแล้ว จะถือว่ากรณีนั้นได้รับการล้างมลทินไปแล้วทั้งหมดโดยไม่แยกข้อกล่าวหาว่าเป็นข้อกล่าวหาใด หรือแยกข้อกล่าวหาเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและไม่ร้ายแรง หรือแยกพฤติการณ์ว่า พฤติการณ์ส่วนใดเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง

จากความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น และแนวทางที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจใช้พิจารณาดังกล่าว คณะกรรมการข้าราชการตำรวจใคร่ขอทราบว่ แนวทางที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจเคยใช้พิจารณาว่าข้อเท็จจริงใดเป็น พฤติการณ์เดียวกันที่เข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ดังกล่าวข้างต้นเป็นการถูกต้องหรือไม่และยังคงใช้อธิบายปฏิบัติต่อไปได้หรือไม่ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๕) หมายถึงการพิจารณาจากพฤติการณ์เดียวกันตามความเห็นที่เคยให้ไว้เดิม เป็นแต่มีความเห็นเพิ่มเติมว่าในพฤติการณ์เดียวกันนั้น หากมีพฤติการณ์หรือการกระทำส่วนใดส่วนหนึ่งที่คณะกรรมการสอบสวนได้หยิบยกขึ้นพิจารณาไว้แล้วแต่ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจยังมิได้มีการสั่งลงทัณฑ์หรือสั่งยุติเรื่องที่เข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ พฤติการณ์ในส่วนดังกล่าวนี้ เท่านั้นหรือไม่ที่ถือว่าไม่เข้าเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ และสามารถดำเนินการทางวินัยต่อไปได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าว พร้อมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ก.พ. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้วมีความเห็นว่า การที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจใช้เรื่องที่กำลังหาไว้ในคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย เป็นแนวทางในการพิจารณาว่าข้อเท็จจริงใดเป็นพฤติการณ์เดียวกันกับพฤติการณ์ที่บุคคลผู้นั้นเคยถูกลงทัณฑ์ไปแล้วหรือไม่โดยไม่คำนึงว่าคณะกรรมการสอบสวนทาง

วินัยจะตั้งข้อกล่าวหาว่าอย่างไรในเรื่องที่กล่าวหาไว้ก็ตาม ซึ่งใช้หลักเดียวกันกับการตั้งกรรมการเรื่องเดียวกันซ้ำสองครั้งไม่ได้นั้น หลักเกณฑ์ดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรา ๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ และสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) และยังคงถือปฏิบัติต่อไปได้

สำหรับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๕) ยังคงเป็นไปในแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๖) ได้วางไว้ กล่าวคือการพิจารณาว่ากรณีจะถือว่าเป็นพฤติการณ์เดียวกันกับกรณีที่บุคคลผู้นั้นเคยถูกลงทัณฑ์ไปแล้วหรือไม่นั้น เป็นปัญหาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ตร. ที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๕) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าเมื่อมีการสั่งให้ระงับข้อกล่าวหาการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีนี้จึงเข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้บังคับบัญชาจึงไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยสำหรับข้อกล่าวหาว่ากระทำผิดอย่างร้ายแรง แต่สำหรับข้อกล่าวหาว่ากระทำผิดอย่างไม่ร้ายแรง ยังไม่มีการดำเนินการต่อไปจึงไม่ยุติและไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับผลตามมาตรา ๖ ดังกล่าว ดังนั้น ในพฤติการณ์เดียวกันนั้นหากมีพฤติการณ์หรือการกระทำส่วนใดส่วนหนึ่งที่คณะกรรมการสอบสวนได้หยิบยกขึ้นพิจารณาไว้แล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจยังไม่มีการสั่งลงทัณฑ์ หรือยุติเรื่องจึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ พฤติการณ์ส่วนดังกล่าวสามารถดำเนินการทางวินัยต่อไปได้

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๔

^๑มาตรา ๖ สำหรับบรรดาผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาสั่งยุติเรื่องหรือดโทษก่อนหรือในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ต่อไป